

dTest: Musí prodejci přijímat hotovost?

27.1.2026 - Lucie Korbeliusová | DTest

Spotřebitelé se v preferovaném způsobu platby neshodují a dělí se zejména na dva tábory. První z nich tvoří lidé, kteří si bez plateb kartou či jiným chytrým zařízením dnes již nedovedou představit jakékoliv nakupování. Druhý tábor naopak preferuje hotovost, protože fyzicky vidí obnos, který má v peněžence, a při každé platbě tak sleduje jeho úbytek. Jsou však místa, která nenabízejí preferovaný způsob placení - někteří prodejci nepřišli na chuť platbám kartou a nevlastní tak potřebný terminál, jiní zase nechtějí přijímat hotovost a v rámci zjednodušení práce personálu umožňují platby pouze kartou. Jsou však tato jednání v souladu se zákonem?

Hygiena, jednoduchost, přehled

Platby kartou jsou některými spotřebiteli preferovány z jednoduchých důvodů. Platba v hotovosti je nehygienická, neboť téměř každou minci či bankovku již vlastnily stovky či tisíce osob. Platba kartou zároveň eliminuje přemýšlení o tom, kolik hotovosti je potřeba mít u sebe, neboť posunutí limitů či převod peněz jsou v případě potřeby otázkou vteřin. Přehled o každé transakci spotřebitelé mají díky výpisu z bankovního účtu, který zpravidla umožňuje i třídění plateb. S minimální snahou tak mohou analyzovat své finanční návyky a v případě potřeby dohledat prakticky jakoukoliv platbu z minulosti. Při placení chytrým zařízením (např. mobilem, hodinkami či prstenem) navíc nemusí myslet na to, zda mají u sebe peněženku.

Stejně důvody mají i prodávající. Práce s hotovostí nejen v případech restauračních zařízení vyžaduje důkladné mytí rukou, zároveň je vždy nutné její přepočítání, což může zabrat i desítky vteřin. V neposlední řadě je nutná opatrnost při vracení hotovosti i jejím dalším zpracování, aby nedošlo ke ztrátě. U větších prodejců navíc nakládání s hotovostí obnáší i převozy do peněžních ústavů prostřednictvím bezpečnostních služeb, což podnikatele stojí nemalé peníze. Přehled o každé platbě je přitom v účetnictví často vítaným prvkem, přestože provozovatelé terminálů účtují prodávajícím za každou platbu poplatky.

Jistota, kontrola, anonymita

Platba v hotovosti zpravidla představuje jistotu. Může se stát, že dojde k výpadku terminálu či jiným problémům a bezhotovostní platba tak nebude možná. Spotřebitel má zároveň okamžitý přehled, jakou částku má v peněžence a kolik jej daný nákup stál. Pro mnoho lidí je přitom zásadní i anonymita hotovostních plateb - prodávající se o kupujícím nedozví prakticky žádné informace, které by mohly být zneužity. Dle průzkumu společnosti STEM/MARK z roku 2024 považuje 93 % Čechů platbu v hotovosti za nejbezpečnější způsob platby.

Povinnost přijímat hotovost

Zákon jasně říká, že každý je povinen přijmout tuzemské bankovky a mince s výjimkou stanovených případů. Jeden z nich představuje situace, kdy je v jedné platbě použito více než 50 mincí. Zákon rovněž zakazuje platby v hotovosti překračující limit 270 tisíc korun. Proč však někteří povinnost přijímat hotovost nedodržují? Ze dvou důvodů. Prvním je nejasnost, zda lze zákonný výčet výjimek rozšiřovat, a tedy zda v těchto případech skutečně dochází k porušování zákona. Druhý důvod je ještě zásadnější. Za porušení této povinnosti totiž nehrozí žádná sankce. Zákonodárce tuto úpravu

nejspíše pojal symbolicky. Česká národní banka, která je v této oblasti dozorovým orgánem, tedy může prodávající pouze upozornit na porušování zákona. Pokutu však udělit nemůže.

Kontakt pro média:

Lucie Korbeliusová, media@dtest.cz, tel.: +420 604 556 874

dTest, o.p.s. je největší českou spotřebitelskou organizací, která v ČR působí již od roku 1992. Je vydavatelem spotřebitelského časopisu dTest, na jehož stránkách jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů produktů, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o spotřebitelských právech a rady, jak tato práva účinně uplatňovat. dTest je součástí mezinárodní organizace International Consumer Research and Testing (ICRT) a evropské spotřebitelské organizace BEUC.

Poradenská linka časopisu dTest – 299 149 009 – je v provozu každý pracovní den od 9 do 17 hodin a spotřebitelé na ní mohou konzultovat s právními poradci dTestu nejrůznější spotřebitelské problémy, a to za cenu běžného tarifu volání. Od spuštění v roce 2010 této možnosti využily již statisíce spotřebitelů a poradenská linka časopisu dTest se tak stala první a nejvyhledávanější cestou k řešení potíží, se kterými se zákazníci na trhu setkávají.

<https://www.dtest.cz/clanek-12078/dtest-musi-prodejci-prijimat-hotovost>